

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าฯ

จัดโดย กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนตำบลละหาน
อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

บทนำ

ด้วยศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย เนื่องจากทรงห่วงใยพสกนิกรชาวไทยจากปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ ในเวลาต่อมาจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าขึ้น โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย และมีเป้าประสงค์ที่จะไม่ให้เกิดคนและสัตว์เลี้ยงเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน และมีการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อกำจัดโรคนี้ให้หมดไป เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมควบคู่กันไปหลายประการ และทุกกิจกรรมจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น การสร้างภูมิโรคจากการให้วัคซีน การลดจำนวนสุนัขจรจัด การควบคุมอัตราการเกิดของสุนัขเลี้ยงและแมว การให้ความรู้ประชาชน และประกาศใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ (๓) ที่กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องการป้องกันและระงับโรคติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลละหานได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงดำเนินการโครงการดังกล่าวโดยบูรณาการร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ได้ดำเนินงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ทำให้สามารถลดจำนวนผู้ถูกสุนัขกัดและลดสุนัขบ้าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลละหานลดลงได้ โดยดูจากข้อมูลการเฝ้าระวังของสถานพยาบาลที่ให้บริการในเขต แต่โรคพิษสุนัขบ้าก็ยังเป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศ เพราะยังมีผู้ป่วยเสียชีวิตจากโรคนี้อยู่ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งซึ่งยังคงพบ

โรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและในสัตว์ และตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้สัตว์ควบคุมทุกตัวต้องได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือให้ทำการฉีดวัคซีน

ดังนั้น เพื่อเป็นการน้อมเกล้าจารึกพระเกียรติคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย และสรรพชีวิต เพื่อเป็นการสนองพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า และเพื่อให้การดำเนินการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบล
ละหาน จึงได้ดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์
ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ขึ้น ระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน
๒๕๖๕

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ใน
การดูแลสุขภาพคนไทย รวมถึงสรรพชีวิตภายใต้ร่มบารมีให้ได้รับความผาสุก
๒. เพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้สุนัขและแมวเป็นโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะเป็นผลให้คนและสัตว์ปลอดภัย
และไม่มีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า
๓. เพื่อควบคุมจำนวนสุนัขและแมวซึ่งเป็นพาหนะที่สำคัญของโรคพิษสุนัขบ้าให้อยู่ในจำนวนที่
พอเหมาะ เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการควบคุมโรค
๔. เพื่อให้ประชาชนที่มีสุนัขและแมวไว้ในครอบครองมีจิตสำนึกในการเลี้ยงดูสุนัขและแมว และเห็น
ความสำคัญในการนำสัตว์เลี้ยงในครอบครองไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องและไม่ปล่อย
ให้เป็นสุนัขเร่ร่อนจรจัด ซึ่งจะ เป็นปัญหาสังคมและเป็นพาหนะนำโรคร้ายไปสู่คน
๕. เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าและบูรณาการการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลละหาน

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลละหาน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลละหาน
และบ้านโนนจาน กำนันตำบลละหาน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลละหานทุก
หมู่บ้าน อสม.ทุกหมู่ พนักงานเจ้าหน้าที่จากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอจตุรัส อาสาสมัครปศุสัตว์ตำบลละหาน และ
อาสาสมัครป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกหมู่บ้าน
๒. สัตว์เลี้ยงที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า สุนัขและแมวอายุ ๓ เดือนขึ้นไป ที่ประชาชนเลี้ยง
ในเขตพื้นที่ตำบลละหาน และสุนัขและแมวที่ไม่ได้รับการดูแลหรือไม่มีเจ้าของภายในเขตตำบลละหาน

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ หมู่ที่ ๑ - ๑๘ ตำบลละหาน อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการ

๑. ทำหนังสือเชิญประชุมถึงผู้ใหญ่บ้านและขอความอนุเคราะห์ เชิญประธาน อสม. และ
อสม. เข้าร่วมประชุมตามวันเวลาที่นัดหมาย
๒. ทำแบบสำรวจจำนวนประชากรสัตว์เลี้ยงภายในตำบลละหาน ประจำปี ๒๕๖๕ ตามจำนวน
ครัวเรือนของแต่ละหมู่บ้าน และจำนวน สุนัขที่ไม่มีเจ้าของรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจจำนวนสัตว์เลี้ยงภายใน
ตำบลละหาน
๓. รายงานปศุสัตว์อำเภอจตุรัสทราบจำนวนสุนัขและแมว แผนดำเนินการรวมถึงประสาน
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เข้าร่วมโครงการ

๔. นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์เลี้ยงมาคำนวณ เพื่อประมาณการจำนวนวัคซีน เข็มฉีดยา ฯลฯ ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานดำเนินการจัดซื้อ วัคซีน เข็มฉีดยา และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นตามโครงการ และขอความร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเพื่อจัดอบรมการฉีดวัคซีนให้กับอาสาสมัครป้องกันโรค และมอบอำนาจในการฉีดวัคซีนให้กับอาสาสมัคร

๕. จัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ละหาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนจาน สำนักงานปศุสัตว์อำเภอจตุรัส และภาคีเครือข่ายในการบูรณาการการดำเนินการ

๖. อบรมทบทวนความรู้ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับอาสาสมัครป้องกันโรค และภาคีเครือข่ายในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๗. ทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนรับทราบว่าจะมีเจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบล ละหาน กลุ่ม อสม. และอาสาสมัครป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มาทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัขในหมู่บ้านตามวันเวลา และสถานที่ที่นัดหมาย

๘. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ

งบประมาณ

๑. โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า งบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท และโอนงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปี ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๓ จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณในการดำเนินการทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๐๐ บาท

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการในครั้งนี้ เป็นเงิน ๓๖๐ บาท ดังนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (บาท)	หมายเหตุ
๑	ค่าป้ายโครงการ	๓๖๐	
	รวม	๓๖๐	

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมองค์การบริหารส่วนตำบลละหาน บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย

๑. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอจตุรัส
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลละหาน
๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนจาน
๔. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครปศุสัตว์และอาสาสมัครป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. สุนัขและแมวในพื้นที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างครอบคลุม
๒. เจ้าของสุนัขและแมวได้รับความรู้และเกิดแรงกระตุ้นในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
๓. ประชาชนตำบลละหานมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
๔. ประชาชนตำบลละหานตระหนักถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า

ปัญหาและอุปสรรค/แนวทางแก้ไขและพัฒนา

ปัญหา/อุปสรรค

- สถานการณ์การระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 2019)
- ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อวัคซีนได้ตามกำหนดเวลา จึงไม่สามารถดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัขและแมวในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ได้

แนวทางแก้ไขและพัฒนา

- เร่งดำเนินการจัดหาวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสุนัขและแมว ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ ต่อไป

แบบรายงานสรุปจำนวนสุนัขและแมวในพื้นที่ตำบลละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
ปีงบประมาณ 2565

ลำดับที่	หมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวนสัตว์เลี้ยงมีเจ้าของ (ตัว)		รวม	จำนวนสัตว์ไม่เจ้าของ (ตัว)		รวม	หมายเหตุ
			สุนัข	แมว		สุนัข	แมว		
1	ละหาน	1	142	6	148	0	0	0	
2	ละหาน	2	84	45	129	0	0	0	
3	ห้วยยาง	3	108	3	111	0	0	0	
4	หนองหญ้าขาวนก	4	69	8	77	0	0	0	
5	โนนจาน	5	76	26	102	0	0	0	
6	ท่าศาลา	6	70	26	96	0	0	0	
7	กันกง	7	136	43	179	0	0	0	
8	โคกแพงพวย	8	93	75	168	0	0	0	
9	สี่	9	133	29	162	0	0	0	
10	หนองสมบุรณ์	10	138	28	166	0	0	0	
11	ดอนละนาม	11	79	41	120	0	0	0	
12	โนนสง่า	12	133	119	252	20	20	40	
13	โนนไฮ	13	77	27	104	0	0	0	
14	โนนจาน	14	235	97	332	0	0	0	
15	โคกแพงพวย	15	99	75	174	0	0	0	
16	หนองไผ่งาม	16	97	20	117	0	0	0	
17	ละหาน	17	284	86	370	0	0	0	
18	หนองหญ้าขาวนก	18	109	17	126	0	0	0	
รวม			2,162	771	2,933	20	20	40	